

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI.

 WARSZAWA.

№ 15.

 1 sierpnia 1923.

T R E Ś Ć :

ROZPORZĄDZENIA:

	<i>Str.</i>
53. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 lipca 1923 r. w sprawie udzielenia norm żywnościowych dla więźniów we wszystkich więzieniach Rzeczypospolitej	358

OKÓLNIKI:

Okólnik № 725/III. N./23 w sprawie utworzonego w Dep. III Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Centralnego Biura dla międzynarodowego zwalczania handlu kobietami i dziećmi w Rzeczypospolitej Polskiej	370
Okólnik № 727/23/Red. w przedmiocie zmiany ceny obwieszczeń publicznych, ogłaszanych w Dodatku do Dziennika Urzędowego Ministerstwa Sprawiedliwości	373

PISMA OKÓLNE:

Pismo okólne № 553/III. N./23 w przedmiocie ścigania potajemnego pośrednictwa pracy	374
Pismo okólne № 559/I. U./23 w sprawie listów gończych rozesłanych przez b. pruskie władze sądowe	374
Pismo okólne № 560/G. S./23 w przedmiocie zaopatrzenia sądów i więzień w stemple niezbędne do wysyłania korespondencji urzędowej	375
Pismo okólne № 562/G. S./23 w sprawie przesyłania asygnacji na wypłatę poborów	375

ADWOKATURA	376
----------------------	-----

53.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 lipca 1923 r. w sprawie udzielenia norm żywnościowych dla więźniów we wszystkich więzieniach Rzeczypospolitej.

Na podstawie art. 12 dekretu z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. Pr. 1919 r. poz. 202) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 1921 r. (Dz. Ust. 1921 r. № 88 poz. 651), zarządzam wprowadzenie i przestrzeganie wyszczególnionej niżej, a ustalonej zasadniczej normy żywnościowej w obliczeniu tygodniowym i nadto sposobu zmiany artykułów spożywczych wraz z tablicą artykułów spożywczych, ich składem chemicznym, przyswajalnością i wartością odżywczą.

Zasadnicza dzienna norma żywienia więźnia została od dnia 1 stycznia 1923 r. ustalona na 2400 ciepłostek, dla pracującego więźnia 3000 ciepłostek, który to dodatek opłaca Kasa Pracy Więźniów, zaś dla chorego pozostającego w szpitalu na 4000 ciepłostek podług orzeczenia lekarza więziennego.

Rzeczony normy i tablice mają charakter orientacyjny, władze zaś asygnujące mają *przedewszystkiem* obowiązek ścisłego przestrzegania nieprzekraczalności udzielonych kredytów i stosowania się do ustalonych przez Ministerstwo Sprawiedliwości norm *pieniężnych*. O ile okaże się, że ustalone normy są wobec wzrostu drożyzny zbyt niskie, to władze asygnujące obowiązane są występować z umotywowanymi wnioskami o ich powiększenie, nie mają jednak prawa przekraczać ich samowolnie, do czasu otrzymania zawiadomienia o ich zwiększeniu.

Wszelkie dotychczasowe przepisy i normy żywienia więźniów zostają uchylone niniejszym rozporządzeniem, które uzyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości: *St. Nowodworski*

Zasadnicza norma żywnościowa dla więźnia w obliczeniu tygodniowym.

Chleb	2.800	gr.	5796	kal.
Kartofle	8.000	"	6080	"
Mąki pytl. na zapr.	350	"	1060	"
Tłuszczów.	240	"	1649	"
Mięsa	100	"	85	"
Grochu.	175	"	446	"
Jarzyną twardą (kasza).	350	"	1032	"
Warzywa susz.	120	"	—	"
Marchew	1.000	"	320	"
Buraki	800	"	232	"
Brukiew	500	"	132	"
Przyprawy	70	"	—	"
Sól	175	"	—	"
Kapusta gotowana	700	}	1.000	" 180 "
surowa kwaszona	300			
Cukier	70	"	280	"
Herbata	7	"	—	"
Twaróg	150	"	294	"
			17586 kal.	

Dziennie kalorii 17586 : 7 = 2512 — 10% na straty od kartofli, marchwi, buraków, brukwi i kapusty 251 kalorii pozostaje 2361 ciepłostek. Norma niniejsza winna być wydawana w ilości 100% dla mężczyzn, nieletnich i dzieci, a 80% dla kobiet przy uwzględnieniu temperatury pomieszczeń nie niżej 10° R. i wilgotności względnej nie wyżej 75%.

ROZDZIAŁ I.

P. I. Zamiana artykułów spożywczych.

1. Artykuły spożywcze dzielą się ze względu na potrzebę ich zamiany na dwie kategorie:

- a) artykuły zasadnicze,
- b) artykuły zastępcze.

Przez artykuły zasadnicze rozumieć należy artykuły spożywcze wyszczególnione w tabeli należności żywnościowych.

Przez artykuły zastępcze rozumieć należy artykuły spożywcze, które stanowią ekwiwalent odżywczy artykułów zasadniczych, wyszczególnione są w normach zamiany artykułów spożywczych.

2. Artykuły zastępcze stanowią tylko względny ekwiwalent odżywczy artykułów zasadniczych, ponieważ nie posiadają w całej pełni tych samych własności odżywczych, jakie zawierają odnośne artykuły zasadnicze.

Ze względu na rozmaite i różnorodne wartości odżywcze artykułów zastępczych jedne z nich w większym, inne w mniejszym stopniu kwalifikują się do zastąpienia artykułów zasadniczych. Z tego powodu odróżnić należy dwa rodzaje artykułów zastępczych:

a) *Artykuły zastępcze zasadniczo dopuszczalne*, to jest takie artykuły spożywcze, które przedstawiają w porównaniu z odpowiednimi artykułami zasadniczymi najbardziej zbliżoną im wartość odżywczą i których stosowanie jest nie tylko zasadniczo dozwolone, lecz nawet w pewnych wypadkach ze względu na konieczność urozmaicenia strawy bardzo pożądane;

b) *Artykuły zastępcze wyjątkowo dopuszczalne*, to jest takie artykuły spożywcze, które przedstawiając w porównaniu z odpowiednimi artykułami zasadniczymi pod względem wartości odżywczych znaczne różnice, użyte być mogą dla celów zamiany tylko w wypadkach wyjątkowych, usprawiedliwiających konieczność ich zastosowania. Tego rodzaju zamiany stosowane być mogą tylko przez faktycznie niezbędny przeciąg czasu i dotyczyć winny jedynie części, a nie całej należności artykułu zasadniczego.

3. Zamiana artykułów spożywczych wskazana być może:

a) *Względami dietetycznymi*, nakazującymi konieczność urozmaicenia strawy;

b) *Względami gospodarczymi*, w wypadkach konieczności zastąpienia artykułami zastępczymi artykułów zasadniczych z powodu braku tych ostatnich.

Przy stosowaniu zamiany artykułów spożywczych kierować się należy *opinją i wskazówkami lekarzy więziennych*, rozporządzalnością artykułów zastępczych, warunkami ich nabycia, porą czasu oraz przyzwyczajeniem więźnia do ich konsumpcji.

4. Artykuły zasadnicze zamienione być mogą wyłącznie tylko temi artykułami zastępczymi, które są wymienione w normach zamiany danego artykułu zasadniczego.

Stosowanie zamiany artykułów zasadniczych lub zastępczych innemi artykułami spożywczymi na podstawie arytmetycznych porównań, o ile to

nie jest wyraźnie zaznaczone w normach zamiany, nie jest bez wyraźnego zezwolenia Min. Sprawiedliwości dopuszczalne (np. zamiana słoniny — mięsem).

P. II. Zamiana chleba.

Za 100 gr. chleba:

- 1) 70 gr. mąki z dodatkiem 1 gr. soli,
- 2) 60 „ sucharów,
- 3) 70 „ jarzyny twardej z dodatkiem 2 gr. słoniny i 1 gr. soli,
- 4) 200 „ ziemniaków z dodatkiem 6 gr. słoniny i 2 gr. soli,
- 5) 40 „ płatków ziemniaczanych z dodatkiem 6 gr. słoniny i 2 gr. soli.

1. Za chleb uważać należy zasadniczo chleb żytni i razowy, wypieczony z mąki żytniej niepytlowanej.

Wypiek chleba z innych rodzajów mąki chlebowej może mieć miejsce tylko w braku mąki żytniej niepytlowanej, z wyjątkiem chleba wypiekanego dla osób żywionych według niektórych diet w szpitalach.

2. Chleb wydawać należy zawsze według jednakiej normy bez względu na rodzaj mąki z której został wypieczony.

Zastosowanie dopuszczalnych i przepisanych domieszek do mąki chlebowej nie powoduje również ani zmniejszenia ani zwiększenia normy należności chleba.

3. Zamiana chleba wskazaną być może tylko względami gospodarczymi.

Suchary i mąka są wprawdzie surogatami chleba zasadniczo dopuszczalnymi, wydawanie ich jednak zamiast chleba winno mieć miejsce tylko w uzasadnionych wypadkach (np. w razie niemożności wypieku chleba, w razie potrzeby zaopatrzenia więźnia na dłuższą podróż).

Również i w tym razie, gdy jednostki gospodarcze, otrzymują zamiast chleba mąkę, winny wyzyskać wszelką sposobność, umożliwiającą wypiek chleba z otrzymanej mąki.

4. Inne zamiany chleba (p. 3—5) należą do kategorii wyjątkowo dopuszczalnych, usprawiedliwionych tylko warunkami nadzwyczajnymi o czym zawiadamiać Departament Więzienny.

P. III. Zamiana mięsa.

Za 100 gr. mięsa:

- 1) 2 szt. jaj,
- 2) 50 gr. chleba × 40, gr. twarogu.

1. Za mięso uważać należy zasadniczo mięso świeże wołowe.

Inne rodzaje mięsa świeżego jak mięso wieprzowe, baranie, kozie, koninę, cielęce traktować należy pod względem należności żywnościowej narówno z mięsem wołowym, wydając je według jednakiej normy przy odpowiednim wskazaniem urozmaiceniu, zależnie od rozporządzalnych zapasów.

Zamianę mięsa artykułami zastępczymi, wymienionymi w powyższych normach zamiany, stosować należy zarówno ze względów dietetycznych jak i ekonomicznych.

2. Buljon używany być może tylko jako przyprawa w ilości maksymalnej 15 gr. dziennie na osobę.

P. IV. Zamiana słoniny.

Za 100 gr. słoniny:

- 1) 80 gr. szmalcu wieprzowego,
- 2) 100 „ innych rodzajów tłuszczu: jak tkanka tłuszczowa, sadło, łój, (surowy i topiony) masło, tłuszcz kokosowy, margaryna, oleje roślinne (słonecznikowy, lniany i t. p.).

1. Słonina oraz jej artykuły zastępcze, określa się terminem tłuszcz. Słonina stanowi artykuł zasadniczy.

Normy tłuszczu ustalone w należnościach żywnościowych rozumieć należy jako normy słoniny.

2. Artykuły: szmalcec wieprzowy, tkanka tłuszczowa, łój i masło należą do artykułów zastępczych słoniny zasadniczo dopuszczalnych.

Szmalcec wieprzowy oraz tkanka tłuszczowa (sadło) są narówni ze słoniną pod względem smaku i przyswajalności najodpowiedniejsze dla ustroju i dla tego najbardziej pożądane.

Tkanka tłuszczowa zawierać może narówni ze słoniną maksimum 2—3⁰/₁₀ soli.

Przepisany 0⁰/₁₀ soli nie wpływa na zmniejszenie normy tłuszczu. Używanie masła może mieć miejsce zasadniczo tylko w szpitalach przy wyżywieniu chorych.

3. Tłuszcz kokosowy, margaryna i oleje roślinne należą do surogatów słoniny wyjątkowo dopuszczalnych.

Zamiana nimi usprawiedliwioną być może tylko koniecznością ekonomiczną.

Margaryna i oleje roślinne mogą wskutek swych właściwości smakowych wpłynąć ujemnie u niektórych ustrojów na przyswajalność pokarmów, dlatego stosowanie margaryny i olejów roślinnych powinno mieć miejsce w bardzo rzadkich wypadkach.

P. V. Zamiana jarzyny twardej (kaszy).

Za 100 gr. jarzyny twardej:

- 1) 400 gr. kartofli,
- 2) 100 „ płatków kartoflanych,
- 3) 400 „ jarzyny świeżej × 40 gr. grochu,
- 4) 40 „ jarzyny suszonej × 50 gr. grochu,
- 5) 100 „ mąki,
- 6) 300 „ kapusty kwaszonej × 80 gr. grochu.

1. Za jarzynę twardą uważać należy wszelkiego rodzaju kaszę, krupy, ryż oraz jarzynę strączkową.

Kasza, krupy i ryż stanowią najodpowiedniejsze dla ustroju rodzaje jarzyny twardej. Ryż jednak jako artykuł kosztowny i zagraniczny, wydawany być może tylko w rzadkich wypadkach okolicznościowych np. dniach świąt i uroczystości oraz dla chorych.

Jarzyny strączkowe jako tańsze powinny być szeroko stosowane przy wyżywieniu więźniów.

2. Kartofle i płatki kartoflane, jarzyna świeża i suszona, oraz owoce zaliczają się do artykułów zastępczych jarzyny twardej, wyjątkowo dopuszczalnych.

3. Jarzyna kiszona, a w szczególności kapusta, jakkolwiek nie wyrównuje wartości odżywczych jarzyny twardej, stosowaną być winna ze względów djetetycznych jeden lub dwa razy w tygodniu, jako artykuł zastępczy jarzyny twardej (aż do czasu wprowadzenia jarzyny świeżej, jako artykułu zasadniczego) w tych wypadkach, ze względu na nadmiar kartofli wydawanie jarzyny kiszanej tytułem zamiany kartofli nie jest wskazane.

Jarzyny kiszanej używać należy zawsze jednocześnie z kartoflami.

P. VI. Zamiana kartofli.

Za 100 gr. kartofli:

- 1) 25 gr. płatków kartoflanych,
- 2) 250 „ jarzyny świeżej,
- 3) 200 „ kapusty kiszanej,
- 4) 35 „ ogórków kiszonych,
- 5) 30 „ jarzyny twardej lub jarzyny strączkowej.

1. Płatki kartoflane oraz jarzyna świeża i suszona należą do artykułów zastępczych kartofle zasadniczo dopuszczalnych.

Do jarzyn świeżych i suszonych zalicza się kapustę świeżą, buraki, rzepe, brukiew, marchew, kalarepę i tym podobne artykuły warzywne.

2. Jarzyna kiszona a w szczególności kapusta kiszona stosowaną być powinna ze względów djetetycznych jeden lub dwa razy w tygodniu, jako zamiana odpowiedniej części ($\frac{1}{2}$) należności kartofli, w ten sposób, by wydawaną być mogła łącznie z kartoflami.

W dniach zastępowania kartofli jarzyną kiszoną nie powinno mieć miejsca stosowanie zamiany jarzyny twardej jarzyną kiszoną.

3. Jarzyna twarda stanowi artykuł zastępczy kartofli wyjątkowo dopuszczalny. Wydawana być może tylko w razie zupełnego braku kartofli oraz ich preparatów i stosowana o ile możliwości najwyżej do połowy należności kartofli.

P. VII. Zamiana kawy.

Za porcję 25 gr. kawy o składzie 9 gr. jęczmienia palonego 1 gr. cykorji i 10 gr. cukru:

- 1) 9 gr. kawy zbożowej (jęczmienia palonego) w stanie zmielonym 1 gr. cykorji i 10 gr. cukru,
- 2) 4,5 gr. kawy ziarnistej palonej, $\frac{1}{2}$ gr. cykorji i 10 gr. cukru,
- 3) 1 gr. herbaty i 10 gr. cukru,
- 4) 25 gr. mąki, 10 gr. słoniny 1 gr. kminku i 1 gr. soli (zupa),
- 5) 100 gr. kartofli (20 gr. płatków kartoflanych), 10 gr. słoniny, 1 gr. kminku i 1 gr. soli,
- 6) 100 gr. jarzyny świeżej (buraków), (10 gr. suszonej), 10 gr. słoniny, 1 gr. kminku i 1 gr. soli.

1. Kawa sporządzona z kawy zbożowej stanowi należność zasadniczą.

2. Kawa i herbata należą do używków. Podawane w formie napojów służą nietylko do odżywienia ustroju — same bowiem zawierają bardzo znikomą wartość odżywczą — ile do orzeźwienia organizmu przez lekkie pobudzenie systemu nerwowego.

Wartość odżywczą posiada cukier, podany do tych napojów.

3. Zamiana kawy może mieć miejsce zarówno ze względów djetetycznych jak i ekonomicznych.

4. Zamiana jęczmienia innymi rodzajami zboża a w szczególności zaś takimi artykułami jak: żołądziej, kasztany, buraki i t. p. stosowaną być może wyjątkowo w uzasadnionych wypadkach, tylko na mocy szczegółowego zezwolenia Min. Sprawiedliwości.

P. VIII. Zamiana herbaty.

Za 100 gr. herbaty:

- 1) 900 gr. kawy zbożowej, t. zn. jęczmienia palonego w stanie mielonym i 100 gr. cykorji,
- 2) 460 gr. kawy ziarnistej palonej i 50 gr. cykorji.

1. Zamiana herbaty może mieć miejsce tylko ze względów ekonomicznych, t. zn. w braku i niemożności nabycia herbaty.

P. IX. Zamiana cukru.

1. Cukier jest artykułem zasadniczo niezastąpionym. Stosowanie sacharyny tytułem należności cukru nie jest dozwolone.

Ponieważ cukier używany jest przede wszystkim do osładzania napojów, należy w braku względnie w razie szczupłości zapasów cukru zastosować zamiany, wskazane w normach zamiany kawy.

P. X. Zamiana przypraw: cebuli, włoszczyzny i octu.

- A) Za 100 gr. cebuli świeżej — 15 gr. cebuli suszonej,
- B) Za 100 gr. włoszczyzny suszonej — 1000 gr. włoszczyzny świeżej,
- C) Za 100 ctl. octu — 4 ctl. 85% esencji octowej.

Artykuły zasadnicze nie wymienione w niniejszych normach zamiany jak: sól, korzenie, cykorja nie podlegają zamianie.
Jako korzenie stosować należy zasadniczo pieprz.

ROZDZIAŁ II.

WARTOŚĆ ODŻYWCZA ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH.

P. I. Ogólne uwagi o zamianie i wartości odżywczej.

1. Podstawę przy doborze artykułów zastępczych oraz przy określeniu ich stosunku ilościowego do artykułów zasadniczych stanowią trzy czynniki, a mianowicie:

- a) czynnik fizjologiczny, czyli wartość odżywcza artykułów spożywczych,
- b) czynnik ekonomiczny, czyli warunki gospodarcze kraju,
- c) czynnik budżetowy, czyli wartość pieniężna artykułów spożywczych.

2. Dobór artykułów zastępczych oraz ich stosunek ilościowy do artykułów zasadniczych, opiera się w głównej mierze na wartości odżywczej. Przez wartość odżywczą rozumieć należy korzyść, jaką uzyskuje ustrój przez spożycie danego pokarmu.

3. Wartość odżywcza artykułów spożywczych określa się liczbą jednostek ciepłikowych, czyli kalorii wielkich, jakie wytwarzają się w ustroju po spożyciu 100 gr. danego pokarmu. Dla utrzymania ustroju w równowadze ilość kalorii podawana w pokarmach, powinna wynosić, około 2400 na dobę, dla ciężko pracujących 3000.

4. Objęte niniejszym rozdziałem pouczenie o zasadach ustalenia wartości odżywczej artykułów spożywczych służy do uprzyśpieszenia organom gospodarczym i sanitarnym odpowiedniego zrozumienia norm zamiany artykułów spożywczych, celem racjonalnego zastosowania ich zwłaszcza przy zamianach nadzwyczajnych. Do celu powyższego służy również podana niżej tablica ważniejszych produktów spożywczych, wyszczególniająca ich skład chemiczny, przyswajalność i wartość odżywczą:

P. II. Zasady ustalania wartości odżywczej.

1. Do obliczania wartości odżywczej pokarmu potrzebne są następujące dane:

- skład chemiczny pokarmu t. j. zawartość procentową białka, tłuszczów i węglowodanów,
- przyswajalność tych zasadniczych składników pokarmu przez ustrój t. j. stopień w jakim ustrój zużytkowuje spożyty pokarm,
- ilość odpadków niektórych artykułów spożywczych np. ilości kości, pestek, obierzyn,
- współczynniki ciepłikowe t. j. liczby wykazujące ilość wytwarzanego ciepła przez poszczególne zasadnicze składniki pokarmu.

2. Dla znacznej ilości ważniejszych pokarmów przyswajalność jest ściśle obliczona na zasadzie licznych doświadczeń nad wymianą materji w ustroju, przy spożywaniu tychże pokarmów.

3. Przyswajalność wyraża się ułamkiem, który oznacza część przyswaną przez ustrój, ułamek ten nazywa się *współczynnikiem przyswajalności*. Jeśli pomnoży się zawartości procentowe białka, tłuszczów i węglowodanów danego pokarmu przez odpowiednie współczynniki przyswajalności, otrzyma się ilości przyswajane, czyli liczby procentowe gramów białka, tłuszczów i węglowodanów, przyswajanych przez ustrój.

Przykład: Obliczyć w konserwach mięsnych liczby procentowe gramów białka, tłuszczów i węglowodanów, przyswajanych przez ustrój, przy następujących danych:

- a) skład chemiczny konserw mięsnych wynosi:

21,7% białka
4,7% tłuszczów
2,3% węglowodanów

- b) współczynniki przyswajalności produktów mięsnych są:

0,975 dla białka
0,94 dla tłuszczów
0,98 dla węglowodanów

Rozwiązanie: Celem otrzymania ilości przyswajalnych przez ustrój mnoży się skład chemiczny konserw mięsnych przez odpowiednie współczynniki przyswajalności, a mianowicie:

$21,7 \cdot 0,975 = 21,2$
 $4,7 \cdot 0,94 = 4,4$
 $2,3 \cdot 0,98 = 2,3$

Otrzymane iloczyny oznaczają, że ustrój po spożyciu 100 gr. danych konserw mięsnych przyswaja 21,2 gr. białka, 4,4 gr. tłuszczów i 2,3 gr. węglowodanów.

U w a g a: W działaniach arytmetycznych należy ograniczać się jedną cyfrą po przecinku, pozostałe cyfry odrzuca się, jeśli pierwsza z cyfr jest mniejsza od 5, lub też zwiększa się cyfrę stojącą po przecinku o 1, jeśli następująca po niej cyfra równa się 5, albo jest większa od 5. Przy ostatnim np. iloczynie 2,3 · 0,98 = 2,254 zamiast ostatniej liczby pisze się w skróceniu 2,3.

W obliczeniach wartości odżywczej przy niektórych pokarmach bierze się również pod uwagę ilość odpadków, jak kości, pestki, obierzyny i t. p. Dla wprowadzenia odpowiedniej poprawki należy liczby znalezione w punkcie poprzednim t. j. liczby procentowe gramów białka, tłuszczów i węglowodanów przyswajanych przez ustrój pomnożyć przez ułamek, wyrażający stosunek części jadalnej pokarmu do całości. Jeśli przyjmiemy np., że w mięsie jest 20% odpadków, należy pomnożyć wyżej wspomniane liczby przez 100 — 20% t. j. 0,8. W niektórych pokarmach jak w chlebie, mące i cukrze odpadków niema.

4. Mając obliczone liczby procentowe gramów białka, tłuszczów i węglowodanów, przyswajanych przez ustrój, możemy obliczyć ilości kalorii wielkich, wytwarzających się w ustroju przy pomocy t. zw. współczynników ciepłikowych.

Współczynniki ciepłikowe dla poszczególnych zasadniczych składników pokarmu wynoszą w przybliżeniu:

4,1 dla białka
9,3 dla tłuszczów
4,1 dla węglowodanów.

Współczynniki ciepłikowe wyżej podanej wysokości są najczęściej stosowane w nauce przy obliczeniach wartości odżywczej artykułów spożywczych.

Ilość kalorii otrzymujemy mnożąc liczby gramów białka, tłuszczów i węglowodanów, przyswajanych przez ustrój, przez odpowiednie współczynniki ciepłikowe.

Suma iloczynów wyraża ilość kalorii, jakie wytwarzają się w ustroju po spożyciu 100 gr. danego pokarmu, czyli wartość odżywczą 100 gr. danego pokarmu.

Biorąc pod uwagę przykład przytoczony w p. 3 roz. II otrzymamy:

$21,2 \cdot 4,1 = 86,92$
 $4,4 \cdot 9,3 = 40,92$
 $2,3 \cdot 4,1 = 9,43$

137,27

Wartość odżywcza 100 gr. konserw mięsnych o składzie chemicznym podanym w powyższym przykładzie wynosi 137 kalorii.

5. W tablicy niżej umieszczonej zestawione są ważniejsze pokarmy, gdzie podany jest ich skład chemiczny, współczynniki przyswajalności, ilości przyswajane, czyli liczby procentowe gramów białka, tłuszczów i węglowodanów, przyswajanych przez ustrój, ilość odpadków, ilość białka, tłuszczów i węglowodanów, przyswajanych po odtrąceniu odpadków i wreszcie liczba jednostek ciepłikowych, czyli kalorii, wytwarzających się istotnie w organizmie za 100 gr. danego pokarmu czyli t. zw. liczba kalorii netto.

Tablica artykułów spożywczych, ich skład chemiczny, przyswajalność i wartość odżywcza.

ARTYKUŁ za 100 gr.	Skład chemiczny			Współczynnik przyswajalności			Ilość przyswajana			Ilość przyswajana po potrąceniu odpadków			Liczba kalorii rzeczywist.	
	woda	białko	tłuszcz	węglowod.	białko	tłuszcz	węglowod.	białko	tłuszcz	procent odpadków	białko	tłuszcz		węglowod.
I.														
1. Wołowina śred. tł.	71,5	20,1	7,4	—	0,975	0,94	0,98	19,6	7	—	15,7	3,6	—	116
2. Wołowina chuda	75,5	20,5	2,8	—	0,975	0,94	0,98	20	2,6	—	16	2,1	—	85
3. Cielęcina śred. tł.	71	20	8	—	0,975	0,94	0,98	19,5	7,5	—	15,6	6	—	120
4. Cielęcina chuda	77,8	20	1	—	0,975	0,94	0,98	19,5	0,9	—	15,6	0,8	—	71
5. Śred. woł. i ciel.	74	20,2	4,8	—	0,975	0,94	0,98	19,7	4,9	—	15,8	3,6	—	98
6. Baranina śred. i tł.	58,5	16,5	24,1	—	0,975	0,94	0,98	16,1	22,7	—	12,9	18,1	—	221
7. Baranina chuda	76	17	5,8	—	0,975	0,94	0,98	16,6	5,5	—	13,3	4,4	—	95
8. Wieprzowina śred. tł.	57,4	17,7	24	—	0,975	0,94	0,98	17,3	22,6	—	13,8	18,1	—	224
9. Wieprzowina chuda	72,5	20,1	6,3	—	0,975	0,94	0,98	19,6	5,9	—	15,7	4,7	—	108
10. Średnia dla baran. i wieprzowiny.	66,1	17,8	15,1	—	0,975	0,94	0,98	17,4	14,2	—	13,9	11,4	—	163
11. Konina	74,2	21,5	2,5	0,8	0,975	0,94	0,98	21	2,4	0,8	16,8	1,9	0,6	89
12. Mięso, średnia dla mięsa miesz.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13. Wątroba	71,6	19,9	3,7	3,3	0,975	0,94	0,98	19,4	3,5	—	15,4	5,7	—	115
14. Krew	80,8	18,1	0,2	—	0,975	0,94	0,98	17,7	0,2	—	—	—	—	125
15. Mózgi cielęce	81	9	8,6	—	0,975	0,94	0,98	8,8	8,1	—	—	—	—	74
16. Tkanka tłuszcz.	11,9	2,3	85,4	—	0,975	0,94	0,98	2,2	80,3	—	—	—	—	111
17. Łój wołowy	1,3	0,4	98,2	—	0,975	0,94	0,98	0,4	92,3	—	—	—	—	756
II.														
1. Wołowina solona	59,2	19,3	4,5	—	0,975	0,94	0,98	18,8	4,2	—	—	—	—	117
2. Słonina wędzona	10,2	9	72,8	—	0,975	0,94	0,98	8,8	68,4	—	—	—	—	672
3. Słonina solona	9,1	9,7	75,8	—	0,975	0,94	0,98	9,5	71,3	—	—	—	—	702

4. Średnia dla słon.	9,7	9,4	74,3	—	0,975	0,94	0,98	9,2	69,8	—	—	—	—	687
5. Kielbasa sucha	17	27,8	48,4	—	0,975	0,94	0,98	27,1	45,5	—	—	—	—	534
6. Kielbasa świeża	48,2	20,3	27	—	0,975	0,94	0,98	19,8	25,4	—	—	—	—	317
7. Kielbasa krwawa	63,6	9,9	8,9	15,8	0,975	0,94	0,98	9,7	8,4	15,5	—	—	—	181
8. Szmalec wieprzowy	0,7	0,3	99	—	0,975	0,94	0,98	0,3	93,1	—	—	—	—	867
9. Szynka	28,1	24,7	36,5	—	0,975	0,94	0,98	24,1	34,3	—	—	—	—	418
III.														
1. Ryby świeże średnia, okoń, płołka, szczupak, karaś, sztokfisz, sandacz	80,5	13	0,6	—	0,97	0,91	0,98	17,5	0,5	—	30%	0,4	—	54
2. Ryby solone (sztokfisz)	57,7	23,5	0,3	—	0,97	0,91	0,98	22,8	0,3	—	30%	0,2	—	67
3. Ryby wędzone	28	47,9	9,9	—	0,97	0,91	0,98	46,5	9	—	30%	6,3	—	192
4. Średnia dla ryb	24,8	59,8	5,6	—	0,97	0,91	0,98	58	51	—	30%	3,6	—	200
5. Śledzie solone i ryby marynowane (szt. waży 135g)	46,2	18,9	16,9	1,6	0,97	0,91	0,98	18,3	15,4	1,6	37%	11,6	1	142
6. Śledzie wędzone (ca. 70g)	69,2	21,1	8,5	—	0,97	0,91	0,98	20,5	7	—	29%	14,5	—	111
IV.														
1. Jaja (szt. 30—70) średnia 45g. waga skorupy ca 10%	73,7	12,6	12	0,7	0,97	0,95	0,98	12,2	11,4	0,7	—	—	—	159
2. Białko jaja (średnia waga 31g.)	85,6	12,8	0,2	0,7	0,97	0,95	0,98	12,4	0,2	0,7	—	—	—	56
3. Żółtko jaja (średnia waga 16 g.)	50,9	16,1	32,3	0,3	0,97	0,95	0,98	15,6	30,1	0,3	—	—	—	385
4. Mleko niezbierane	88	3,3	3,2	4,7	0,935	0,95	0,99	3,1	3	4,7	—	—	—	60
5. Mleko zbierane	90,5	3,5	0,6	4,3	0,935	0,95	0,98	3,3	0,6	4,3	—	—	—	36
6. Śmietana	67,6	4,1	23,8	3,9	0,935	0,95	0,98	3,8	22,6	3,8	—	—	—	242
7. Masło	13,5	0,8	83,7	0,5	0,935	0,97	0,98	0,7	81,2	0,5	—	—	—	760
8. Ser tłusty	36,3	26,2	29,5	3,4	0,95	0,90	0,98	24,9	26,6	3,3	—	—	—	363
9. Ser śred. tłusty	40,2	29,1	24,4	2,1	0,95	0,90	0,98	27,7	22	2,1	—	—	—	326
10. Ser chudy	43,1	35,6	12,4	4,2	0,95	0,90	0,98	33,8	11,2	4,1	—	—	—	259
11. Średnia dla serów chudych	41	32	18	3	0,95	0,90	0,98	30,4	16,2	2,9	—	—	—	287
12. Twaróg	52,4	36,6	6	0,9	0,95	0,90	0,98	34,8	5,4	0,9	—	—	—	196
13. Margaryna tabl. Schall-Heislera	9,1	0,5	84,5	0,4	0,935	0,955	0,97	0,5	80,7	0,4	—	—	—	754

Tablica artykułów spożywczych, ich skład chemiczny, przyswajalność i wartość odżywcza.

ARTYKUŁ za 100 gr.	Skład chemiczny			Współczynnik przyswajalności			Ilość przyswajana			Ilość przyswajana po potrąceniu odpadków			Liczba kalorii rzeczywist.	
	Woda	białko	tłuszcze	węglowod.	białko	tłuszcze	węglowod.	białko	tłuszcze	węglowod.	białko	tłuszcze		węglowod.
V.														
1. Ryż	12,6	7,9	0,5	77,8	0,80	0,99	0,99	6,3	0,5	77	—	—	—	346
2. Mąka pszenna	12,6	11,6	1,6	72,3	0,75	0,60	0,975	8,7	1,	70,5	—	—	—	334
3. Mąka żytnia gr.	12,6	9,6	1,4	73,8	0,60	0,55	0,90	5,8	0,8	66,4	—	—	—	303
4. Mąka gryczana	13,8	8,3	1,5	74,6	0,60	0,55	0,90	5,	6,8	67,1	—	—	—	303
5. Mąka owsiana	9,8	14,4	6,8	66,4	0,60	0,55	0,90	8,6	3,7	59,8	—	—	—	315
6. Kasza owsiana	9,7	13,4	5,9	68,1	0,60	0,55	0,90	8,	3,3	61,3	—	—	—	315
7. Kasza perłowa (jęczmienna)	14,1	12,3	2,4	68,5	0,60	0,55	0,90	7,4	1,3	61,7	—	—	—	295
8. Pęczak	6,3	11,8	2,7	74,5	0,60	0,55	0,90	7,1	1,5	67,1	—	—	—	318
9. Kasza gryczana	14	10,6	2,4	70,1	0,60	0,55	0,90	6,4	1,3	63,1	—	—	—	297
10. Średnia dla jarzyny twardej, mąka żytnia, gryczana i owsiana i wszelkiego rodzaju kaszy	11,5	11,5	3,3	70,9	—	—	—	6,9	1,8	63,8	—	—	—	307
11. Kasza pszenna	13,1	9,4	0,2	75,9	0,72	0,55	0,925	6,8	0,1	70,2	—	—	—	317
12. Groch	13,8	23,4	1,9	52,7	0,70	0,30	0,845	16,4	0,6	44,5	—	—	—	255
13. Fasola	11,2	23,7	2,	55,6	0,70	0,30	0,845	16,6	0,6	47	—	—	—	266
14. Soczewica	12,3	25,9	1,9	52,8	0,70	0,30	0,845	18,1	0,6	44,6	—	—	—	263
15. Jarzyny str. cz. średn. dla grochu, fasoli, soczewicy .	12,4	24,3	1,9	53,7	0,70	0,30	0,845	17	0,6	45,4	—	—	—	261
16. Mąka grochowa	11,3	25,7	1,8	57,2	0,845	0,40	0,95	21,7	0,7	54,3	—	—	—	319
VI.														
1. Chleb pszenny lep.	33,7	6,8	0,5	57,8	0,75	0,60	0,975	5,1	0,3	56,4	—	—	—	255
2. Chleb pszenny grub.	37,3	8,4	0,9	51	0,72	0,55	0,925	6	0,5	47,2	—	—	—	223

3. Chleb żytni	38,9	6	0,4	51,6	0,60	0,55	0,90	3,6	0,2	46,3	—	—	—	207
4. Suchary pszen.	9,5	9,9	2,6	75,5	0,72	0,55	0,925	7,1	1,4	69,7	—	—	—	329
5. Makaron	11,9	10,9	0,6	75,6	0,83	0,90	0,98	9	0,5	74,1	—	—	—	346
VII.														
1. Kartofle	74,9	2	0,1	21	0,78	0,975	0,958	1,6	0,1	20,1	15%	1,3	0,1	76
2. Płatki kartofl.	12,3	9,4	0,7	71	0,78	0,975	0,958	7,3	0,7	68	—	—	—	315
3. Mąka kartofl.	17,8	0,9	0,1	80,7	0,60	0,55	0,90	0,5	0,1	72,6	—	—	—	301
4. Marchew	86,8	1,2	0,3	9,1	0,72	0,93	0,835	0,9	0,3	7,6	15%	0,7	0,2	32
5. Buraki	88	1,3	0,1	8,7	0,72	0,93	0,835	0,9	0,1	7,3	15%	0,8	0,1	29
6. Kalarepa	90,7	1,1	0,2	6,1	0,72	0,93	0,835	1	0,2	5,1	15%	0,7	0,2	22
7. Brukiew	88,9	1,4	0,2	7,4	0,72	0,93	0,835	1	0,2	6,2	15%	0,9	0,2	27
8. Jarzyny świeże (średnia dla marchwi i burak.)	88,6	1,3	0,2	7,8	0,72	0,93	0,835	0,9	0,2	6,5	15%	0,8	0,2	27
9. Kapusta biała	92,5	2	0,3	3,6	0,72	0,93	0,835	0,4	0,3	3	15%	1,2	0,2	18
10. Kapusta kiszona	91,8	1,4	0,3	2,7	0,72	0,93	0,835	1	0,3	2,3	—	—	—	16
11. Średnia dla kapusty	92,2	1,7	0,3	3,2	0,72	0,93	0,835	0,1	0,3	2,5	—	—	—	18
12. Jarzyny świeże średnia dla 8 i 11	—	—	—	—	—	—	—	1,0	0,3	4	15%	2,3	0,4	—
13. Szpinak	92,2	3,7	0,5	3,6	0,72	0,93	0,835	2,7	0,5	3	15%	2,3	0,4	23
14. Ogórki	95,4	1,1	0,1	2,2	0,72	0,93	0,835	0,8	0,1	1,8	5%	0,8	0,1	11
15. Sałaty	94,3	1,4	0,3	2,2	0,72	0,93	0,835	1	0,8	1,8	—	—	—	14
16. Pomidory	93,4	1	0,2	4	0,72	0,93	0,835	0,7	0,2	3,3	—	—	—	18
17. Cebula	70,2	2,7	0,1	25,7	0,72	0,93	0,835	1,9	0,1	21,5	—	—	—	97
18. Owoce świeże średnia jabłek, gruszek i śliwek	83	0,6	—	12	0,72	0,98	0,98	0,5	—	11,8	4%	0,4	—	48
19. Grzyby świeże	89,1	4,2	0,3	4,7	0,70	0,60	0,80	2,9	0,2	3,8	—	—	—	29
VIII.														
1. Jarzyny suszone	11	12	2,5	68,5	0,72	0,93	0,835	8,6	2,3	57,2	—	—	—	292
2. Owoce suszone średnia dla gruszek, jabłek i śliwek	30	18	—	53	0,78	—	0,98	1,4	—	51,9	10%	1,3	—	197
3. Grzyby suszone	15	33	2	36,5	0,70	0,60	0,80	23,1	1,2	29,2	—	—	—	226
IX.														
1. Cukier	0,1	—	—	99,6	—	—	0,98	—	—	97,6	—	—	—	400

OKÓLNIK № 725/III. N./23

w sprawie

utworzonego w Dep. III Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Centralnego Biura dla międzynarodowego zwalczania handlu kobietami i dziećmi w Rzeczypospolitej Polskiej.

Do Panów Prokuratorów Sądów Apelacyjnych i Okręgowych.

Uchwałą Rady Ministrów z dnia 16 marca 1923 r. został utworzony w Departamencie III Ministerstwa Spraw Wewnętrznych referat p. n. „Centralne Biuro dla Międzynarodowego Zwalczania Handlu Kobietami i Dziećmi w Rzeczypospolitej Polskiej” w celu wykonywania zadań, wynikających z przystąpienia Polski do porozumienia Międzynarodowego z dnia 18 maja 1904 r. i Międzynarodowej Konwencji z dnia 4 maja 1910 roku.

Instrukcję Ministerstwa Spraw Wewnętrznych wyjaśniającą zakres działania wymienionego Centralnego Biura, podaję w załączniku do wiadomości Urzędu Prokuratorskiego i polecam jego szczególnej uwadze sprawę ścigania osób, uprawiających przestępny proceder handlu kobietami i dziećmi.

Warszawa, dnia 12 lipca 1923 r.

Minister Sprawiedliwości:

St. Nowodworski

I N S T R U K C J A

dla „Centralnego Biura dla Międzynarodowego Zwalczania Handlu Kobietami i Dziećmi w Rzeczypospolitej Polskiej”, utworzonego w Departamencie III Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

§ 1.

Dla skutecznego międzynarodowego zwalczania handlu kobietami i dziećmi w Rzeczypospolitej Polskiej utworzonym zostaje w Departamencie III Ministerstwa Spraw Wewnętrznych referat w Wydziale Porządku Publicznego i Policji pod nazwą „Centralne Biuro dla Międzynarodowego Zwalczania Handlu Kobietami i Dziećmi”.

§ 2.

„Centralne Biuro dla Międzynarodowego Zwalczania Handlu Kobietami i Dziećmi” prowadzi urzędową korespondencję, występując nazewną, jako Ministerstwo Spraw Wewnętrznych—Centralne Biuro dla Międzynarodowego Zwalczania Handlu Kobietami i Dziećmi.

Odnośną korespondencję podpisuje za Ministra Dyrektor Departamentu względnie Naczelnik Wydziału stosownie do ogólnych norm organizacyjnych, obowiązujących w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

§ 3.

Do zakresu działania „Centralnego Biura dla Międzynarodowego Zwalczania Handlu Kobietami i Dziećmi” należeć będzie:

- a) zbieranie wszelkich informacji o handlu kobietami i dziećmi o werbowaniu kobiet i dzieci dla celów nierządu zagranicę oraz gromadzenie wszelkich wiadomości mogących ułatwić: śledzenie, ściganie i karanie osób, uprawiających przestępny proceder handlu kobietami i dziećmi, jak również zbieranie wszelkich materiałów, dotyczących całokształtu tej sprawy;
- b) ogólny nadzór nad organami policji państwowej w zakresie prowadzenia przez te organa dochodzeń policyjnych w przedmiocie ścigania handlu kobietami i dziećmi, oraz opracowywanie wszelkich przepisów wykonawczych i instrukcji dla tychże organów;
- c) ogólne kierownictwo i nadzór nad akcją międzynarodowego zwalczania handlu kobietami i dziećmi oraz prowadzenie zcentralizowanego spisu osób, zajmujących się przestępnym procederem handlu kobietami i dziećmi, ich współników, osób podejrzanych o wspomniane przestępstwo, sutenerów i ofiar tegoż handlu na zasadzie danych, otrzymywanych od władz sądowych i podległych organów policji państwowej.

§ 4.

W sprawie repatriacji i emigracji kobiet i dzieci wywożonych zagranicę w celach nierządu oraz przy nadzorze nad agencjami linii okrętowych „Centralne Biuro dla Międzynarodowego Zwalczania Handlu Kobietami i Dziećmi w Rzeczypospolitej Polskiej” współdziała z Urzędem Emigracyjnym w zakresie swojej kompetencji.

§ 5.

„Centralne Biuro dla Międzynarodowego Zwalczania Handlu Kobietami i Dziećmi w Rzeczypospolitej Polskiej” współdziała z organami Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej przy wykonywaniu przez nie nadzoru nad biurami Prywatnego Zarobkowego Pośrednictwa Pracy i Państwowym Urzędem Pośrednictwa Pracy w sprawach, dotyczących zwalczania handlu kobietami i dziećmi.

§ 6.

„Centralne Biuro dla Międzynarodowego Zwalczania Handlu Kobietami i Dziećmi” przychodzi na żądanie z pomocą władzom państwowym, samorządowym oraz instytucjom społecznym jak również władzom zagranicznym w sprawach, związanych z wykonaniem punktów 1—4 Międzynarodowego Porozumienia z dnia 18 maja 1904 r., dotyczącego zwalczania handlu żywym towarem.

§ 7.

„Centralne Biuro dla Międzynarodowego Zwalczania Handlu Kobietami i Dziećmi” koresponduje bezpośrednio z władzami sądowymi, z „Polskim Komitetem Walki z Handlem Kobietami i Dziećmi” w Warszawie, z Międzynarodowym Towarzystwem dla zwalczania handlu kobietami i dziećmi z siedzibą w Londynie i z odnośnym Komitetem w Gdańsku, udziela tym ostatnim czynnego poparcia i pomocy we wszystkich zamierzeniach i działaniu, dotyczącym zwalczania handlu kobietami i dziećmi.

§ 8.

Na kongresach międzynarodowych „Centralne Biuro dla Międzynarodowego Zwalczania Handlu Kobietami i Dziećmi” reprezentuje Delegat

Rządu Polskiego mianowany przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Pracy i Opieki Społecznej.

§ 9.

W sprawach wykonawczych, dotyczących międzynarodowego zwalczania handlu kobietami i dziećmi koresponduje „Centralne Biuro dla Międzynarodowego Zwalczania Handlu Kobietami i Dziećmi” bezpośrednio: z Generalnym Sekretarjatem Ligi Narodów w Genewie i przesyła w odnośnych okresach czasu sprawozdania z prowadzonej akcji oraz odpisy sentencji wyroków sądowych w sprawach, w których znamiona czynu karygodnego mają charakter międzynarodowy i koresponduje bezpośrednio z urzędami powołanymi do walki z handlem kobietami i dziećmi i z polskimi placówkami konsularnymi.

§ 10.

Wnioski na kongresy międzynarodowe oraz postulaty o charakterze zasadniczym i organizacyjnym skierowane do „Komitetu Polskiego Walki z Handlem Kobietami i Dziećmi” winny być opracowywane w porozumieniu z Ministerstwem Pracy i Opieki Społecznej.

§ 11.

W celu skoordynowania całokształtu spraw, dotyczących akcji zwalczania handlu kobietami i dziećmi „Centralne Biuro dla Międzynarodowego Zwalczania Handlu Kobietami i Dziećmi” w Rzeczypospolitej Polskiej podaje do wiadomości Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej odpisy sprawozdań do Sekretarjatu Ligi Narodów oraz odpisy pism treści zasadniczej do tegoż Sekretarjatu, jakoteż do Międzynarodowego Towarzystwa Zwalczania Handlu Kobietami i Dziećmi z siedzibą w Londynie i Polskiego Komitetu Walki z Kobietami i Dziećmi w Warszawie.

OKÓLNIK № 727/23/Red.

w przedmiocie

zmiany ceny obwieszczeń publicznych, ogłaszanych w Dodatku do Dziennika Urzędowego Ministerstwa Sprawiedliwości.

Wobec ponownego wzrostu kosztów druku i papieru zarządzam co następuje:

Od dnia 15 sierpnia 1923 r. cena obwieszczeń wynosić będzie:

№	RODZAJ OBWIESZCZENIA	Cena za jednokrotne ogłoszenie	U W A G I
		Marek	
1	Wezwania publiczne pozwanych, niewiadomych z miejsca zamieszkania	120.000	od każdego postęp. od każdej nieruchomości.
2	Pozwy edyktalne	120.000	
3	Ogłoszenia o licytacjach	200.000	
4	Postępowania spadkowe	40.000	
5	Regulacje hipoteki	50.000	
6	Ogłoszenia o zatw. aktów kupna-sprzedaży	70.000	
7	Ogłoszenia o zakazie zbywania nieruchomości	80.000	
8	O zaginionych	60.000	
9	O mianowaniu kuratora	70.000	
10	Ogłoszenia w sprawach upadłościowych	70.000	
11	Wpisy do rejestru handlowego:		
	A) firmy jednoosobowe, spółki firmowe i komandytowe	50.000	
	B) spółki akcyjne i spółki z ogr. odpowiedzialnością	200.000	
	C) stowarzyszenia	240.000	
12	Ogłoszenia o zmianach, dotyczących wpisów do rejestru handlowego (B. C.)	80.000	
13	O zapadłych wyrokach	180.000	
14	O zatwierdzeniu testamentu	80.000	
15	O unieważnieniu pełnomocnictw	80.000	
16	Ogłoszenia o uznaniu zaginionych za zmarłych	100.000	
17	Wezwania sukcesorów	70.000	
18	Ogłoszenia o złożeniu należności do depozytu	80.000	
19	Ogłoszenia o odnotowaniu aktów nadawczych	80.000	
20	Ogłoszenia o zatwierdzeniu praw do spadku	70.000	

Należność za obwieszczenia należy wpłacać do Pocztowej Kasy Oszczędności na konto 30133, jednocześnie z wysłanym do Redakcji obwieszczeniem.

Cena innych obwieszczeń, nie objętych powyższym spisem, będzie obliczana w stosunku 7.000 mk. od wiersza (przy układzie tabelarycznym—14.000 mk.) i będzie pobierana zdołu.

Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Warszawa, dnia 25 lipca 1923 r.

Minister Sprawiedliwości:

St. Nowodworski

PISMO OKÓLNE № 553/III. N./23**w przedmiocie****ścigania potajemnego pośrednictwa pracy.****Do Panów Prezesów Sądów Apelacyjnych i Okręgowych i Panów Prokuratorów przy tych sądach.**

Stosując się do przepisów ustawy z dnia 21 października 1921 r. o zarobkowym pośrednictwie pracy (Dz. U. № 88 poz. 647), Państwowe Urzędy Pośrednictwa Pracy i organy policji państwowej prowadzą akcję zwalczania potajemnego pośrednictwa pracy czyli t. zw. pokątnego stręczycielstwa, który to proceder nader ujemnie oddziałuje na poszukujących pracy, wyzyskując i demoralizując mało uświadomione jednostki.

Jednakże przekazywanie przez Urzędy Pośrednictwa Pracy, na mocy art. 17 i 18 wspomnianej ustawy dochodzenia w tych sprawach częstokroć podlegają zbyt powolnemu postępowaniu, co daje potajemnym pośrednikom możliwość, nie zważając na pociągnięcie ich do odpowiedzialności, dalszego uprawiania swego procederu aż do zapadnięcia wyroku.

Wobec powyższego proszę Panów Prezesów i Panów Prokuratorów o poczynienie, w zakresie ich kompetencji zarządzeń, aby sprawy wymienionej kategorii były załatwiane w trybie przyspieszonym.

Warszawa, dnia 10 lipca 1923 r.

Minister Sprawiedliwości:

*St. Nowodworski***PISMO OKÓLNE № 559/I. U./23****w sprawie****listów gończych rozesłanych przez b. pruskie władze sądowe.****Do wszystkich Panów Prokuratorów przy sądach okręgowych w okręgach apelacji poznańskiej i toruńskiej.**

W zapiskach listów gończych prezydium policji w Berlinie zanotowana jest pokaźna liczba listów gończych rozesłanych swego czasu przez byłe pruskie władze sądowe na terytorjum Ziem Zachodnich a dotąd niewycofanych.

Obecnie Pruskie Ministerstwo Sprawiedliwości nalega na uregulowanie tej ewidencji, a w szczególności oświadczenie się, w których wypadkach inwigilacja przestępców ma być jeszcze prowadzoną, a w których zaniechaną.

Ponieważ zaś zbadanie tych wszystkich wypadków wymagałoby w każdym razie dużego nakładu pracy i dłuższego czasu, z drugiej zaś strony chodzi tu o sprawy karne, pochodzące z dawnych czasów, a więc w przeważającej części już niewątpliwie załatwione — przeto Ministerstwo Sprawiedliwości oświadczyło, iż zgadza się na wydanie zarządzenia uznającego wszystkie w mowie będące listy gończe za bezprzedmiotowe, z tem, że o ile w pewnych wypadkach listy gończe okazażą się jeszcze aktualne — władze polskie ogłoszenie listów tych ponowią.

Zechcą więc Panowie Prokuratorowie zbadać sprawy w mowie będące i w sprawach, w których nie zachodzą warunki przekazania po myśli układu

z 20.IX. 1920 r., a podtrzymanie listów gończych okaże się jeszcze potrzebem, spowodować ponowne ogłoszenie tych listów gończych w berlińskim dzienniku policyjnym.

Warszawa, dnia 20 lipca 1923 r.

Minister Sprawiedliwości:

*St. Nowodworski***PISMO OKÓLNE № 560/G. S./23****w przedmiocie****zaopatrzenia sądów i więzień w stemple niezbędne do wysyłania korespondencji urzędowej.****Do wszystkich władz i urzędów wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa w całym Państwie.**

Uzupełniając okólnik № 712/G. S./23 w sprawie ryczałtowania opłat pocztowych, zwracam uwagę na konieczność zaopatrzenia urzędów, którym służy prawo wysyłania korespondencji bez opłacania jej znaczkami pocztowymi w stemple kauczukowe z napisem: „opłata ryczałtowana rozporządzeniem Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 25/V—1923 r. L. 2527/V”.

Koszta sprawienia stempli należy pokryć z kredytów, udzielonych na wydatki pocztowe (§ 4 p. 5), o ileby jednak pozostałość kredytu w tej pozycji nie pozwalała na niezwłoczne poniesienie w mowie będącego wydatku, stemple mogą być opłacone na ciężar kredytu, przyznanego na § 4 p. 1 (inwentarz biurowy).

W razie jeśliby na dzień 1 lipca pozostały pewne ilości niezużytkowanych znaczków pocztowych, należy znaczki te spieniężyć, a otrzymaną stąd sumę użyć do wznowienia kredytu w § 4 poz. 5.

Warszawa, dnia 21 lipca 1923 r.

Minister Sprawiedliwości:

*St. Nowodworski***PISMO OKÓLNE № 562/G. S./23****w sprawie****przesyłania asygnacji na wypłatę poborów.****Do wszystkich władz asygnujących wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa w całym Państwie.**

Z pisma Ministerstwa Skarbu № GUK. 3383/WAK. wynika, że niektóre władze asygnujące przesyłają Kasom Skarbowym asygnacje na wypłatę poborów, jako „pilne”, przeważnie dopiero w dniu płatności poborów, względnie pod koniec urzędowania w dniu poprzednim. Ponieważ takie postępowanie sprzeciwia się postanowieniom § 97 Instr. dla Kas Sk., uniemożliwia wykonywanie przez Kasy w sposób należyty kontroli asygnacji w myśl § 91 instr. dla Kas Sk. i stwarza zwłaszcza w większych kasach w dniach wypłaty poborów atmosferę gorączkowego pośpiechu, która może spowodować różne nieprawidłowości, przeto proszę, aby asygnacje na pobory służbowe były wysyłane Kasom Skarbowym możliwie na kilka dni przed terminem płat-

ności w każdym zaś razie z takim wyrachowaniem, aby Kasy miały dość czasu na spokojne wykonywanie — oprócz innych czynności kasowych — wstępnej kontroli asygnacji i na zapisywanie ich do księgi otrzymanych asygnacji oraz księgi kredytów. Jedynie w wyjątkowych i nagłych wypadkach może mieć zastosowanie § 97 Instr. dla Kas Sk. We wszelkich innych wypadkach wystawianie asygnacji „pilnych” nie uwalnia władz asygnujących od odpowiedzialności za zwłokę w wystawieniu asygnacji.

Warszawa, dnia 27 lipca 1923 r.

Minister Sprawiedliwości:

St. Nowodworski

ADWOKATURA:

Adwokat Otton Linke z Wągrówca został skreślony z listy adwokatów obwodu sądu apelacyjnego w Poznaniu.

Adwokat Eugenjusz Köppen z Bydgoszczy został skreślony z listy adwokatów obwodu sądu apelacyjnego w Poznaniu.